

26/10 2023

Aan Minister van SZW

nota

Nota aanbieding jaarrapportage arbeidsmigranten 2023
aan de TK

TER BESLISSING

Directie

Datum
24 oktober 2023

Onze referentie
2023-

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)
0

Aanleiding

De jaarrapportage arbeidsmigranten 2023 is de derde voortgangsrapportage met betrekking tot de uitvoering van de aanbevelingen uit het adviesrapport 'Geen tweederangsburgers' van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten (Roemer). U stuurt de jaarrapportage (bijlage 1) mede namens de andere verantwoordelijke bewindspersonen met een aanbiedingsbrief (bijlage 2), naar de TK. In de aanbiedingsbrief geeft u de politieke appreciatie van de voortgang van de maatregelen.

Geadviseerd besluit

- Stemt u in met inhoud van de concept-jaarrapportage en de concept aanbiedingsbrief aan de TK?
- Opmerkingen uit afstemrondes (Regiegroep en DG stuurgroep) zullen nog verwerkt worden in volgende versie die aan u voorgelegd zal worden voor akkoord en verzending aan TK via de MR. Streven is verzending naar de TK op 17 november 2023 (voor de verkiezingen).

Kernpunt

- De jaarrapportage en aanbiedingsbrief zijn afgestemd met BZK, EZK, JenV, LNV, VWS en NLA, en extern met de VNG, provincies en sociale partners in de Begeleidingsgroep arbeidsmigranten.
- De concept jaarrapportage en aanbiedingsbrief worden simultaan geagendeerd in de Regiegroep met sociale partners en IDMS op 1 november, en daarna in de onderraad ACMS op 8 november 2023.
- In een brief wordt aangegeven dat er een bijlage is waarin wordt ingegaan op enkele toezeggingen die het kabinet aan de Kamer heeft gedaan en op de stand van zaken van moties van de Kamer. Deze bijlage volgt op een later moment.

Inhoud Jaarrapportage

In de jaarrapportage wordt de voortgang beschreven van de maatregelen zoals aanbevolen door het Aanjaagteam, hieronder vindt u de belangrijkste punten per thema. De maatregelen bevinden zich in zeer uiteenlopend stadium - al ingevoerd; bij de TK ingediend; voorgelegd aan de RvS, in internetconsultatie en uitvoeringstoetsen of nog niet concreet uitgewerkt in een beleidsvoornemen (denk hierbij aan zorgplicht werkgevers in kader van registratie, omgekeerde bewijslast WML en doelgroepenhuurcontract).

1) maar wel beleidsmatige hoop is!
↓
Prif gelan →
De mag in te
wel stuyt in
(en kan ook
sonder politiek
(te)
te worden)

2022?
2023?

Er zijn een aantal onderwerpen die uw bijzondere aandacht vragen omdat hierover nog separate nota's ter beslissing aan u voorliggen (zie schuingedrukt).

Datum
24 oktober 2023

Onze referentie
2023- [redacted]

- Arbeidsmigranten en beleid: het eerste hoofdstuk is een nieuw hoofdstuk 'arbeidsmigranten en beleid'.
 - Hierin wordt een nadere toelichting gegeven over de doelgroep arbeidsmigranten aan de hand van nieuwe cijfers van CBS. Kortom: in december 2021 waren 594.800 personen in NL aan het werk uit de EU. De top 5 landen waar deze mensen vandaan komen zijn: Polen, Duitsland, Roemenië, België en Bulgarije. 157.610 hiervan zijn als ingezetene ingeschreven met een verblijfsduur van minder dan vijf jaar en 236.450 als niet-ingezetene. Van deze groep ontvangt 204.970 minder dan 130% WML. Er worden begin november nog cijfers van CBS Migrantenmonitor omtrent zelfstandigen en (gedetacheerde) derdelanders toegevoegd. ! 2x !!
 - Daarnaast zijn in dit hoofdstuk de aanbevelingen opgenomen die betrekking hebben op het betrekken van arbeidsmigranten in en bij het beleid op zowel gemeentelijk, provinciaal en rijksbreed niveau.
- Werk (SZW):
 - Toelichting op het wetsvoorstel van toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten¹ dat in oktober 2023 is ingediend bij de Tweede Kamer.
 - Er wordt verwezen naar het versturen van een brief aan de TK in december 2023 over de aanpak malafide werkgevers en het rechtsvermoeden bij onderbetaling minimumloon.
 - *Over de meld- en vergewisplicht bij arbeidsongevallen bent u per separate nota geïnformeerd dat de reactie op de toetsen bij het wetsvoorstel aanleiding geven om nogmaals te bezien hoe om moet worden gegaan met de dubbele meldplicht (zie bijlage 3).*
- Registratie (BZK):
 - Om de tijdelijke verblijfsadressen en contactgegevens die vrijwillig worden doorgegeven bij de RNI aan alle gemeenten en andere afnemers te kunnen verstrekken, wordt gewerkt aan autorisaties en het aanpassen van systemen van (lokale) overheden.
 - Er is in oktober 2023 een experiment gestart met vijf gemeenten waarbij zij een rol krijgen in het bijhouden van tijdelijke verblijfadressen. In 2023 is de mogelijkheid tot voorinschrijving voor niet-ingezetenen gerealiseerd. In de loop van 2023 wordt dit verder uitgerold.
 - Er wordt een applicatie ontwikkeld waarmee arbeidsmigranten zelf digitaal wijzigingen in hun adresgegevens kunnen doorgeven. De verwachting was dat deze applicatie in de tweede helft van 2023 gereed zou zijn. Er wordt nu uitgegaan van medio 2024.
 - *Over de verplichte aanwezigheidsmelding (wordt door ambtelijk SZW, JenV en BZK niet wenselijk en doelgericht geacht) en zorgplicht voor werkgevers (wordt niet meegenomen in toelating uitzendbureaus maar wordt verder verkend waar het wel kan landen) heeft u een separate nota ontvangen (zie bijlage 4).* In de

nog meer bij mij

die volgt dus nog?
sommige vragen (niet alle)
TK met spoed te behandelen

Svz? planning?
dit is nu 26/10

nog meer bij mij

Waarom zo veel vertragen?
dit vind ik wel heel laissez faire!

¹ De betrokken organisaties zijn FNV, CNV, VCP, VNO-NCW, MKB Nederland, LTO Nederland, ABU, en NBBU. Het wetsvoorstel is op 12 december 2022 aanhangig gemaakt bij de Afdeling advisering van de Raad van State

BER?

jaarrapportage en brief is nu tekst opgenomen conform het ambtelijk advies in deze nota.

Datum
24 oktober 2023

Onze referentie
2023-XXXXXXXXXX

• Huisvesting (BZK):

- Op 1 juli 2023 is de Wet goed verhuurderschap in werking getreden. Deze wet stelt algemene normen voor goed verhuurderschap, waaronder het scheiden van arbeidscontract en huurcontract en stelt gemeenten in staat een vergunningsplicht in te voeren voor verhuurders.
- Het ministerie van BZK streeft ernaar om het wetsvoorstel waarmee een doelgroepencontract voor arbeidsmigranten met meer huur(prijs)bescherming en verdere (materiële) ont koppeling van arbeids- en huurovereenkomst wordt geregeld in de eerste helft van 2024 in internetconsultatie te brengen.
- Het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting dat in juli 2023 naar de TK is gegaan geeft het Rijk, de provincies en gemeenten de wettelijke instrumenten om samen, en met regionale afstemming, regie te voeren op de volkshuisvesting.
- Vanaf oktober 2023 wordt de effectrapportage bij nieuwe bedrijvigheid getest bij zes gemeenten. Op basis hiervan wordt een vervolgversie ontwikkeld die in het eerste kwartaal van 2024 gereed is.

• Zorg en welzijn (VWS):

- In 2023 zijn de zorgverzekeraars aan de slag gegaan met de afspraken in het zorgconvenant². Het gaat hierbij veelal om maatwerkafspraken met bepaalde huisartsen.

• Toezicht en handhaving (NLA):

- Er wordt extra capaciteit geworven voor de handhaving op het toelatingsstelsel voor uitzenders. De reeds geworven extra capaciteit wordt ingezet voor het intensiveren van het toezicht op uitzendbureaus.
- De afgelopen jaren zijn er verschillende samenwerkingsverbanden opgezet waarbij toezichthouders en handhavers integraal en gezamenlijk optrekken. Tevens wordt het grensoverschrijdend toezicht steeds beter ingevuld.
- Om gemeenten te faciliteren in de handhaving van de Wet goed verhuurderschap krijgen ze van het Rijk eenmalig 9,2 miljoen euro in 2023 en structureel 12,4 miljoen euro.

• Informatie en dienstverlening (SZW):

- Informatievoorziening en dienstverlening aan arbeidsmigranten is en wordt verbeterd. Zo hebben welkomstcentra in de grote steden hun dienstverlening uitgebreid naar de groep EU-arbeidsmigranten. Rotterdam heeft een uitgebreide dienstverlening middels informatiepunten in de wijken. In Den Haag is een mobiel informatiepunt gestart met groot succes.
- Er wordt ingezet op verbetering van de toegang tot het recht voor kwetsbare werknemers op drie manieren: informatievoorziening, advies en ondersteuning aan rechtszoekenden (met mogelijkheid

² Dit zorgconvenant is ondertekend door Zorgverzekeraars Nederland, het ministerie van SZW en het ministerie van VWS en legt een gezamenlijke commitment vast om de toegang tot zorg voor arbeidsmigranten te verbeteren op het gebied van o.a. zelfredzaamheid en onafhankelijkheid van arbeidsmigranten, verantwoordelijkheden van werkgevers en verantwoordelijkheden van zorgaanbieders.

En documenten in
gemeentes over huus-
arb. migr. rechts andere
doelgroepen?

! mooi!

→ Lancy R'dam
wanner?
u: C

Prabam?

van doorverwijzing naar bemiddeling en rechtsbijstand), laagdrempelige geschilbeslechting via de kantonrechter. Hierover is een separate brief aan de TK gestuurd op 20 oktober 2023.

Datum
24 oktober 2023

Onze referentie
2023-[REDACTED]

Nadere toelichting op jaarrapportage en aanbiedingsbrief

- In de toon van de jaarrapportage leest u geen waardeoordeel terug maar een - eerlijke - beschrijving van de voortgang van de uitvoering van de maatregelen. De appreciatie van de voortgang is opgenomen in de aanbiedingsbrief.
- In de brief wordt een balans gevonden tussen een positieve toon met betrekking tot maatregelen die al gerealiseerd zijn of in gang zijn gezet en het besef dat er ook nog veel te doen is.
- In de Kamerbrief wordt de politieke appreciatie op de voortgang gegeven door enkele hoofdpunten die vooral toezien op relevante wetgeving expliciet te noemen: wonen (wet goed verhuurderschap) en werk (certificering uitzendbranche).
- Ook is er aandacht voor ontwikkelingen op meer regionaal/lokaal niveau waar gemeenten meedoen aan pilots en/of eigen beleid ontwikkelen.
- Daarnaast wordt de bredere context geschetst (druk op voorzieningen etc.) waar aandacht is voor waar het beter kan en moet, maar ook al beter gaat. De ervaringen van uw werkbezoeken zijn hierin meegenomen.
- In de brief laten we zien dat er nog veel te doen is en dat de komende jaren onverkort doorgaan met uitvoering nodig is.

! svp veel vomb.
bv in box

Proces

- De jaarrapportage en de brief liggen parallel voor bij de begeleidingsgroep en DG stuurgroep middels een schriftelijke ronde. Op 1 november 2023 zal de jaarrapportage en brief geagendeerd worden in de Regiegroep. Daardoor kunnen er nog (kleine) wijzigingen in de tekst plaatsvinden.
- Ten slotte dient de jaarrapportage opgemaakt te worden in de stijl van de jaarrapportage 2022.
- De jaarrapportage is opgesteld door de schrijfgroep bestaande uit leden van het Interdepartementale Project Arbeidsmigranten (IPA) van de NLA en de ministeries van BZK, EZK, J&V, LNV, SZW, VWS. De brief zal mede namens de verantwoordelijke bewindslieden worden ondertekend.

Communicatie

Met de publicatie van de jaarrapportage volgt er ook een persbericht.